

Процентні ставки досить довго залишалися стабільними у розмірі 10%, проте валютні ризики починали зростати і збільшили ставку до 13,1%. При цьому в першому кварталі банківський сектор показав загальний збиток з 2017 року. В першу чергу це пов'язано зі зниженням попиту на кредиторські послуги та зменшенням сум розрахунків в перші місяці.

Зараз найскладнішим питанням для банків є розробка заходів, спрямованих на зниження кредитних ризиків. Для цього банкам необхідно переглянути платоспроможність боржників, умови надання нових кредитів, виважено використовувати інструмент кредитних канікул та інше [5].

Фінансово-економічний стан країни після повномасштабного військового вторгнення суттєво погіршився і залишається досить складним. Збільшення витрат та зменшення доходів державного бюджету, знецінення гривні, погіршення діяльності банківського сектору, призупинення діяльності потужних підприємств, неможливість отримання експортних надходжень в повному обсязі — все це обумовлює зростання кризових явищ в національній економіці. Не дивлячись на це, фінансовий сектор в умовах війни зміг здійснювати свою стабільну роботу та поніс не настільки значні втрати, як це могло би бути. Завдяки виваженій політиці НБУ, Міністерства фінансів України, іншим органам державної виконавчої влади, регуляторам діяльності фінансового ринку, а також завдяки міжнародній фінансовій допомозі, економічна і фінансова системи України вистояли і продовжують своє стабільне функціонування.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
2. За кожен день війни бюджет втрачає близько 2 мільярдів гривень. Укрінформ, 2022. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3451214-za-kozen-den-vijni-budzet-vtracae-blizko-2-milardiv-minfin.html>
3. Виконання державного бюджету України. Мінфін, 2022. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/2022/>
4. Вінокуров В. Дефолт чи реструктуризація: що буде з українським держборгом та чого чекають від США. Економічна правда, 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/05/18/687154/>
5. Мигаль М. Мінфін вигадав, як наповнювати бюджет у час війни. Главком, 2022. URL: <https://glavcom.ua/economics/finances/minfin-vigadav-yak-napovnyuvati-byudzheth-u-chas-viyuni--851755.html>
6. НБУ - про фінансовий стан банківської системи під час війни. Finbalance, 2022. URL: <https://finbalance.com.ua/news/bankivska-sistema-ukrani-popri-viynu-zumila-zbilshiti-depozitniy-i-kreditniy-portfel>
7. Чорний ринок валют України. Мінфін, 2022. URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency/auction/market/>

Редькіна Л. Ю., Гузій А. О., здобувачки вищої освіти 3 курсу групи ФК-191
Науковий керівник – **Парубець О. М.,** к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

НАПРЯМИ І ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ УКРАЇНИ ПО ЛІНІЇ МІЖНАРОДНОГО БАНКУ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ

Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) був створений у 1944 році з метою надання фінансової допомоги європейським країнам відновити свою економіку після Другої світової війни. На сьогоднішній день до складу МБРР входить 189 країн-членів. При цьому членами МБРР можуть бути тільки країни-члени Міжнародного валютного фонду (МВФ). Як найбільший банк розвитку у світі, він підтримує місію Групи Світового банку, надаючи позики, гарантії, продукти управління ризиками та консультаційні послуги для країн із середнім і кредитоспроможним низьким рівнем доходу, а також координуючи відповіді на регіональні та глобальні виклики [1].

Україна увійшла до складу МБРР у 1992 р. Статутний капітал банку формується шляхом внесків країн-членів, шляхом підписки на акції в межах встановлених квот.

На сайті Міністерства фінансів України зазначено, що МБРР є другим після МВФ кредитором національної економіки. Станом на 1 травня 2022 року портфель проектів

МБРР в Україні складається з 20 проектів, з яких 17 інвестиційних проектів – знаходяться на стадії реалізації та 3 системні проекти, на загальну суму 4 068,93 млн дол. США та 737,05 млн євро, вибірка коштів за якими складає 3 003,49 млн дол. США та 657,5 млн євро (73,82 % загальної суми позик) [2].

У цілому надання позик здійснюється на основі певних принципів:

–кредити МБРР видає тільки під ефективні капіталовкладення;
–рішення про надання кредитів враховує різні ризики, але головним є можливість повернення позики;

–кредит надається тільки під гарантії уряду.

При цьому МБРР зазвичай використовує дві форми фінансування системні позики та інвестиційні кредити. Основними видами діяльності МБРР є:

–гарантування приватних інвестицій;

–довгострокове кредитування державних програм розвитку економіки;

–фінансування модернізації, реконструкції та розвитку об'єктів інфраструктури [1].

Проекти, що реалізуються МБРР в Україні у 2021-2022 рр., наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Обсяг фінансування України по лінії МБРР у 2021-2022 р

Назва проекту	Обсяг фінансування, млн дол. США
2021 рік	
Додаткове фінансування проекту «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»	14
Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів	200
Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні	4,9
Підвищення стійкості української енергосистеми для інтеграції в європейську енергомережу ENTSO-E.	211
Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування	100
2022 рік	
Додаткова позика до Другої позики на політику розвитку в сфері економічного відновлення	489,25
Друге додаткове фінансування проекту «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»	91,2

Джерело: складено на основі [2, 3].

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновок про важливість і необхідність подальшої співпраці України з МБРР, особливо в напрямку фінансування проектів спрямованих на модернізацію і розбудову інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Світового банку. URL: <https://www.vsemirnyjbank.org/ru/who-we-are/ibrd>
2. Світовий банк. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/svitovij-bank>
3. Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/international/financial-institutions>

Кравець А. В., Кожем'яко А. В., здобувачі вищої освіти гр. ФК-191
Науковий керівник – **Парубець О. М.**, д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка»

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ БАНКОМ РЕКОНСТРУКЦІЇ І РОЗВИТКУ

Європейський банк реконструкції та розвитку був створений у 1991 р., для сприяння переходу до ринкової економіки, підтримки економічних реформ, розвитку приватного бізнесу і інфраструктури у країнах Східної та Центральної Європи [1].